

tidligere kunne indlemmes ved Eskadronerne og sammenarbejde, inden Regimentet rykker i Leiren. For Fodfolkets Vedkommende maa jeg gjøre den Bemærkning, at, hvis de Herrer havde havt Leilighed til at se Divisionsbefalingerne, saa vilde de erfare, at det udtrykkelig i Løbet af de sidste sex Aar er foreskrevet, at der ikke maa anvendes anden Tid til Enkeltmands Uddannelse, end de første to Dage af Leirøvelserne, og at denne Tid for Fodfolkets Vedkommende maa anvendes til Trops- og Delingsøgerscits; hele den øvrige Enkeltmands Uddannelse, for saa vidt den kan siges at gaa ind under det Begreb, som det ærede Medlem talte om, er henvist til Eftermiddagsstimerne. Nu sagde det ærede Medlem: Man bruger Tiden til at staa og gjøre Geværgreb. Ja, det kan være nødvendigt at foretage denne Dvælse om Eftermiddagen, thi man har ikke nogen anden Dvælfesplads end Leirgaden, men, hvis det ærede Medlem, som vi Andre have gjort, havde prøvet sig frem igennem Leiren, saa vilde det ærede Medlem vide, at da man i 1868 begyndte med Leirøvelserne, saa rykkede man ud paa Dvælfespladsen baade om Formiddagen og Eftermiddagen, og Følgen deraf var en Overanstrengelse, som der vistnok med Rette blev klaget over. Dette søgte man at undgaa, og det er det, man har villet gjøre ved at tage den Bestemmelse, at kun de første to Dage maatte anvendes til Trops- og Delingsøgerscits, og dette er fket netop for at hendele Opmærksomheden paa, at Dvælfespladserne i Leiren ikke skulde betragtes som Excercerpladser, det er ikke længere Fælledøvelser, hvorom der skal være Tale, men om Dvælfes i Terrainet; det er Excercits i Terrainet, der skal foregaa, for at Mandskabet kan blive uddannet paa den bedste mulige Maade. Det ærede Medlem sagde, at Halvdelen af Leirtiden anvendes til Bataillonsøgerscits, det er en Misforstaaelse; der anvendes kun $\frac{1}{3}$ af Leirtiden til Kompagni- og Bataillonsøgerscits, den anden Trediedel anvendes til Brigadedøvelser, og den tredje Trediedel anvendes til større Dvælfes, og hvad disse Dvælfes Karakter angaar, da tillod jeg mig at sige før, at man nødvendigvis har maattet prøve sig frem med Hensyn til den Maade, paa hvilken man skulde gaa frem, og der er to Ting, som navnlig i mange Henseender har øvet en hæmmende Indflydelse paa Uddannelsen i Leiren, og som har kunnet give Anledning til nogle af de Klager, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) nylig gjorde sig til Talsmand for. Den ene af disse Ting er Terrainets Bestaaffenhed. Jeg tror at turde sige, at det er urigtigt at vælge til Dvælfesterrain det Terrain, der er omkring Sald, til Mandskabets Uddannelse i Fægtning, thi dertil maa man fortrinsvis ønske et Terrain, der er saaledes bestaaffent, at det saa meget som muligt ligner det Terrain, hvorpaa man i Virkeligheden kommer til at kjæmpe. Et skodløst,

et gjærdløst, ja, jeg kunde til en vis Grad sige: et vandløst Terrain som det, man har ved Sald, med storlaeende Basseformationer, som man ikke har noget andet Sted, er virkelig et temmelig uheldigt Dvælfesapparat. At Mandskabet ikke føler sig tilstrækkelig opmuntret, men bliver træt og fjed af Leirøvelserne, kan dels ligge deri, at det er vanskeligt paa Grund af Terrainets Bestaaffenhed, at Mandskabet ikke føler sig tilstrækkelig opmuntret, men bliver træt og fjed af Leirøvelserne, tilbøds ligge deri, at det er vanskeligt paa Grund af Terrainets Bestaaffenhed at gjøre Dvælfeserne saa instruktive, som man gjerne vilde, fordi der er noget Ensartet, som ikke gjør det muligt at bringe den Afvegling tilstede, som der kunde blive, naar Dvælfeserne bleve holdte paa et Terrain, der var rigere paa Afvegling med Gjerder og Grøfter, med Byer, Gaarde og Huse; men ikkedestomindre tror jeg, at man har gjort Urret, naar man har villet karakterisere Leirøvelserne, som om de slet ikke gave noget Udbytte. Det ærede Medlem, der først havde Ordet, det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bjessen), udtalte, at hvis der havde været leonet tilstrækkelig Tid dertil, vilde man have drøftet Spørgsmaalet om, hvorvidt det ikke i det Hele taget maatte siges at være helbigere at gaa bort fra Leirøvelser til Kantonnementsøvelser. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem vil være enig med mig i, at saalænge vi have den bestaaffende Hærorrdning, kan der ikke være Tale om at komme bort fra Leirøvelserne, thi da disse skulde holdes fra den 15de Juni til Slutningen af Juli, vil det ikke være muligt at holde Kantonnementsøvelser, uden at Udgifterne i Anledning af dem ville blive ganske enorme paa Grund af de store Stadeserstatninger, som ville være at udrede. Den kommende Revision af Hærløven maa derfor nærmest være det Sted, hvor dette Spørgsmaal vil være at undersøge, og jeg vil tilføje, at hvis man skulde komme til at fortrække Kantonnementsøvelser — et Spørgsmaal, som jeg ikke gjerne vil komme ind paa her, fordi det vil trække Tiden for langt ud — saa vil jeg kun sige, at saa træffer man dermed et

Rettelser.

- Sp. 2726, §. 12 f. n.: „(avestbyende“, læs: „hoistbyende“.
 — 3727, §. 5—6 f. o.: „min egen Kommune“, læs: „en Kommune i min egen Valgkreds, nemlig Dronninglund“.
 — 3727, §. 12 f. o.: „1,198 Familier“, læs: „498 Familier“.
 — 3729, §. 9 f. o.: „Sindsgaav“, læs: „Sindsholm“.
 — 3820, §. 15—16 f. o.: „(Saa var Bonden jo et Jæ!)“, læs: „(Saa var han jo et Jæ!)“.